Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

ADVIESNOTA

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000312259

Datum
28 april 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
CZW

Bijlage(n)
6 bijlagen (zie overzicht)

Aan Staatssecretaris van BZK
Van DGDOO

nota

Brief Tweede Kamer motie uitbreiding sanctieregime WNT

Aanleiding

De Tweede Kamer heeft op 21 mei 2025 een motie aangenomen van de leden Van Baarle en Van Nispen[1].

De motie uitbreiding sanctieregime WNT (hierna: motie sanctieregime) verzoekt de regering te onderzoeken hoe een effectievere naleving van de WNT kan worden afgedwongen door sancties te stellen op het overtreden van de norm voor topinkomens in de (semi)publieke sector. Deze brief met betrekking tot de uitbreiding sanctieregime hoeft niet door de ministerraad te worden geaccordeerd, maar de ministerraad kan er wel over worden geïnformeerd bij de behandeling van de brief over de WNT-3.

Geadviseerd besluit

Verzenden van de brief naar de Tweede Kamer en eventueel in de MR (gelijktijdig met de motie over WNT-3) bespreken dat aan de Tweede Kamer zal worden gemeld dat er geen aanleiding is voor een verdere uitwerking van een wetsvoorstel tot de invoering van de bestuurlijke boete in de WNT.

Kern motie sanctieregime

- Volgens de motie is er sprake van tientallen gevallen waarin WNT is overtreden, soms met tienduizenden euro's per persoon. Bij de betrokken beleidsdepartementen en (sectorale) toezichthouders en handhavers is het aantal overtredingen van het bezoldigingsmaximum en de bedragen waarmee de maxima worden overschreden bekend, maar niet in hoeveel gevallen er sprake is van opzet.[2] Het aantal opzettelijke overtredingen wordt ingeschat als zeer laag. Een oordeel over het nut en noodzaak van de invoering van een strafsanctie in de WNT kan daarom maar beperkt worden gegeven. Maar er zijn geen aanwijzingen voor grootschalige, structurele en georganiseerde ontduiking of ontwijking van de WNT-norm.
- Ook kan worden benadrukt dat de WNT door alle toezichthouders en handhavers als doeltreffend wordt ervaren. Informele maatregelen leiden

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2024-2025, 31 490, 375.
[2] De WNT-jaarrapportage bevat het wettelijk verplichte overzicht van bezoldigingen en ontslagvergoedingen boven de norm, uitzonderingen, overtredingen en getroffen handhavingsmaatregelen.

eigenlijk (bijna) altijd tot herstel.[3] Ook de bestaande herstelsanctie van de onverschuldigde betaling is doeltreffend.
- Gelet op de reacties van zowel de beleidsmatig als met de uitvoering betrokken departementen en instanties lijkt het twijfelachtig of het (verder) tegengaan van het aantal overschrijdingen van het bezoldigingsmaximum behaald kan worden met een acceptabele inzet van de benodigde (financiële) middelen.
- Uit de reacties van de toezichthouders en handhavers is op te maken dat door de invoering van de bestuurlijke boete de onderzoeks- en juridische kosten zullen toenemen.
- Een onbedoeld neveneffect zou erin kunnen bestaan dat de bereidheid van de WNT-instelling om informatie over een (voorgenomen) bezoldiging van een topfunctionaris uit te wisselen met de toezichthouder afneemt.
- Ambtelijk BZK adviseert (met instemming van de andere bij de WNT betrokken ministeries via COBRE) het huidige sanctieregime ongewijzigd te laten en een nadere uitwerking van een wetsvoorstel tot invoering van de bestuurlijke boete in de WNT achterwege te laten.

Toelichting
De conceptbrief aan de Tweede Kamer en bijlagen zijn afgestemd met de ambtenaren van de bij de WNT betrokken ministeries. U ontvangt hierbij de conceptbrief.

Motie uitbreiding sanctieregime
Gelet op het beperkt aantal (recidive) gevallen van opzettelijk onverschuldigde betalingen is het niet te verwachten dat met de uitbreiding van het sanctieregime met een bestuurlijke boete de naleving van het bezoldigingsmaximum (nog verder) wordt bevorderd. Ook lijkt er geen sprake van een structureel probleem. Daarnaast ontbreekt het draagvlak bij de andere departementen die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op WNT-instellingen. Tot slot is het twijfelachtig of de benodigde financiële middelen in verhouding staan tot het verwachte effect.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Concept Kamerbrief motie uitbreiding sanctieregime	Ter parafering
2	Motie uitbreiding sanctieregime (bijlage 1 Onderzoeksrapport)	
3	Onderzoeksrapport uitbreiding sanctieregime WNT	
4	Evaluatie WNT 2016-2020. Deelrapportage 1 Bezoldigingsmaxima (bijlage 2 Onderzoeksrapport)	

[3] De WNT wil een zo ruim mogelijke gelegenheid bieden om geconstateerde overtredingen zonder inzet van sanctiemiddelen te herstellen. Informele maatregelen zijn bijvoorbeeld overleg, overreding en de aankondigingsbrief met herstelopdracht om de overtreding(en) ongedaan te maken (“laatste waarschuwing”) alvorens wordt overgegaan tot het inzetten van bestuursrechtelijke maatregelen.

5	Evaluatie WNT 2016-2020 Deelrapportage 2 Ontslagvergoedingen (bijlage 3 Onderzoeksrapport)	
6	Verslag intern onderzoek Eenheid Toezicht WNT - overtredingen en recidive WNT maximum (bijlage 4 Onderzoeksrapport)	